

Žini.

1

Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Žinių lapo Nr. _____
(nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Mažučiu Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(oficialinis vardas) (liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Darbenų valsčiaus Įretingas apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Strumskienė Petronėlė verslas mokytoja

Gimimo vieta Daugėliai, km. valsčius Vėrivėnai apskritis Įretinga

Adresas: Darbenų pšt., Darbenų Nr. 1 pradžios mokykla, Įretingos apskr.

Žinios surašytos 1935 m. lapkričio mėn.

Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surink- tos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1.		Berštra	Be'štra			ž.k.	berštrielis	smelis su juodžemiu	apie 6 ha	Prie pat Mašūčių dvaro, šiaurės pu- sėj		
2.		Bravaras	Bro'vars			ž.k.	bravaro pamatai	smelis, pakilusi vieta	apie 1 ha	Apie 200 m. į pie- tus nuo Mašūčių dvaro.		Bėra pūklas, be to sklypas.
3.		Dūmpis	Dūm'pis			ž.k.	kelias		apie 2 km. ilgio	Telias nuo Mašū- čių dvaro iki Dar- bėnų miestelio.		
4.		Mašūčiai	Mašote			ž.k.	kaimas		19 ki- mų			
5.		Mašūčių dvaras Puciniške	Mašūčių dvaras Pūcėnėške			ž.k.	dvaras		apie 80 ha	Mašūčių kaime		
6.		Mikoliškė	Miko'liške			ž.k.	holis lūnėme pieva	smelis	apie 3 ha	Apie 300 m. į va- karus nuo Mašūčių dvaro.		
7.		Murikantų kalnas	Morikontu ka'lns			ž.k.	kalva	molis su smėliu, apskrita	apie 3 ha, pakilusi apie 6 m.	Apie 150 m. į pie- tus nuo Mašūčių dvaro.		
8.		Padarbis	Pa'darbis			ž.k.	pievos ir dirvos	juodžemis su moliu, žema vieta	apie 15 ha	Apie 600 m. į pie- tus nuo Mašūčių dvaro.		
9.		Pagiralis	Pagira'lis			ž.k.	pievos ir dirvos	juodžemis, žema vieta	apie 20 ha	Į rytus nuo Ribikiš- kio, Jockaus žono ir Gukso steko sklypse.		
10.		Palenkiai	Pa'lenke'			ž.k.	pieva	juodžemis su moliu	apie 9 ha	Apie 1 km. į pie- tus nuo Mašūčių dvaro.		valdimame miške
11.		Pelkės	Pe'lkes			ž.k.	pieva	durpygnai, šlapi vieta	apie 10 ha	Į pietus nuo Dūmpio kelio		Seniau tik sausa vasara, išsienaudavo, dabar nusausinta.
12.		Petrucio vingis	Petrou'lis vin'gis			ž.k.	pieva	juodžemis su moliu	apie 2 ha	Apie 700 m. į pie- tus nuo Mašūčių dvaro.		
13.		Pibikiškės	Pi'bikiškės			ž.k.	pieva	smelis su juodžemiu	apie 25 ha	Apie 350 m. į pietus nuo sausotramų kaimo, palei žaradininkų kaimą.		
14.		Pucinių kapai Pucinių būda	Pūcėnų kapai Pūcėnų būda			ž.k.	kapai		apie 30x3 m.	Apie 300 m. į šiau- rį nuo Mašūčių dvaro.		
15.		Pucino mel- nyčia	Pūcėno me'lny- če			ž.k.	malimo vieta	smelis su juodžemiu	apie 3 ha	Į pietus nuo Ma- šūčių dvaro, prie Darbos upės.		
16.		Ušdarbis Ušmelnyčis	Uš'darbis Uš'melnyčis			ž.k.	pievos ir dirvos	juodžemis su moliu	apie 9 ha	Apie 800 m. į pietus nuo Mašūčių dvaro, už Darbos upės, prie žaradininkų km. sienos.		
			Lidėma			ž.k.	pievos su kurtu		apie 10 ha	palei Darbo upę.		

13 Istorinės žinios

Nr. 2. Bravara. Seniau Mašūčių dv. savininkai čia spirtą varė. Nr. 3. Dumplis. Tai kelių išvedė baronai Ruciniai. Pirmą į Darbėnus varė davę pro kumetynę, Bravara ir Sausdravų km. Nr. 4. Mašūčiai. Įkaimas atsirado išporcelianus Mašūčių dvaras. Nr. 5. Mašūčių dvaras. Tai dvaras Ruciniai pirko iš generolo Karboko, kuris nusikankrutijo. Jo žemės ejuos ligi jūros. Ruciniai eina ketvirta karta. Nr. 14. Rucinių kapai. Ties kapais Ruciniai paltari. Čia palaidoti ir Brūdes (Friede). Rucinas Friedei buvo uošvis. Friedei buvo pastatytas šaukšties dvaro valdytojų ir mokių valdžiai (kuriai) procentus.

14 Archeologinės žinios

15 Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 5. Ruciniški. Taip vadinasi todėl, kad čia Ruciniai gyveno. ž. k. Nr. 6. Mikoliški. Seniau čia gyveno Mikolaitis. ž. k. Nr. 7. Murikantų kalnas. Čia iškilmingai buvo švenčiamos Joninės, grietėlio murika. Todėl taip vadinasi. Nr. 9. Pagiralis. Taip vadinasi todėl, kad vidury dirvų buvo miškelis (giris). Žemės ir dirvos, kurios buvo prie girės ir vadinasi pagiralis. ž. k. Nr. 11. Belkis. Šabai šlapios pievos, balos (pelkės) ž. k. Nr. 12. Petrūolės vingis. Taip vadinasi todėl, kad seniau tai pieva, iš dvaro nuomudavo Petrūolė. ž. k. Nr. 14. Rucinių kapai. Čia Ruciniai laidojami. Rucinių būda. Vadinasi todėl, kad kapuose yra pastatytų koplyčių; ji nėra katalikių, todėl žmonės ir vadina „būda“. ž. k.

16 Tautosakinės žinios

Nr. 1. Berštva. Beršeliai buvo sodinami ryškiais, kuriomis būdžiauninkus plakdavo. Berštvoj, prie dvaro, šiaurinėje jo pusėje, yra žvyrų duobė. Žmonės pasakoja, kad nusikaltusius baudžiauninkus sukišdavo į žvyrduobę, apipildavo žvyrais, o jų galvas akiečiomis akiedavo. Nr. 5. Mašūčių dvaras. Čia vaidenari. Jei baronai Ruciniai išvažiavę į Palangą vasaroti, žmonės eidavo dvaro saugoti: jame nakvodavo. Naktį kas kas imdavo smarkiai baldytis, užpūsdavo žvakę ir miegančius iš lovyų išmetydavo. b) Baudžiaunos laikais, visą savaitę reikėjo dvarui dirbti, o savo žemę dirbdavo naktimis, parysdiui, bulves visuomet mėsienoj kasdavo. Iš dvaro tegaudavo 6 gerčius grūdų, o kitką reikėjo dvarui atiduoti. Kartą ponas padviesusi kalė; jis į „olonderską skotertę“ suvyniojo ir sočle palaidojo. Baudžiaunos laikais moterys turėjusios šunę šindyti. Jei kuris šunytis padviesdavo ar prapuldavo, baudžiauninkės smarkiai nubausdavo. c) Rucino Adalberto (dabar Medšarkis dv. savininkas) būčius turėjo žmoną Fridalę. Fridalės būvusios dainininkės. Rucino Adalberto tėvas buvo „nubiednėjęs“, žmonės duonos prašydavę. Pats Rucinas žmonų sąsėdus išmėgęs, kai jie įėjo į jo kviečius. Kartą Rucinas žmogaus karvę persėvęs; už tai davęs tam žmogui 100 gerčių pieno. Nr. 6. Mikoliški. Seniau čia buvo trobelė, kurioje gyveno Mikolajcio našlė Šimkienė. Ji arklio neturėjo, o turėjo tik jautį. Ji jautį vadinusi šmūle. Našlė jautį pasikinkydavusi ir varinodavusi. Jei jautis imdavo gyliuoti, jis jos neklusydavęs, eidavęs į balą. Našlė sakydavusi: „Šmūleli, Šmūleli! Ar to Dievo nebije?“ Baronai našlę į Sausdravų km. iškele. Nr. 14. Rucinių kapai. Čia vaidendavosi: rodėdavo ir arklys. Girdėdavo didelės triukšmas, lyg varinotus kas. Vėliau imdavo: kai moterys iš Mašūčių dv. nešdavo į Medšarkis pietus, paklydavo; pasirodėdavo, kad jos vis eidavusios aplink Rucinių kapus. Jėpų koplyčių „būda“ karta atidare karsta, rade, pilna varlių. Pridelės eidavusios į koplyčių lankyti Rucino Adalberto būčius. Kartą jai didelį kirmėnų apšiepę vandeniu.

Zinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1) Bertasintė Emilija 13 Nr. 2, 16 Nr. 1, Nr. 5 (b, c) 2) Strakšys Juozas

13 Nr. 3, Nr. 14, 15 Nr. 7, 16 Nr. 5 (a), Nr. 6. 3) Petrikis Jonas 13 Nr. 5 4) Bertasius Jurgis 16 Nr. 14.

Gimimo vieta(os) 1) 4 Sausdravai, 2) Mašūčių dvaras, 3) Šaukšties mst.

Amžius

					1, 2, 4	3
iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80	

valsčius Darbėnaiapskritis Varėtinga